

- 2 -

6

אנחנו כל עיקר מקורו של כוננו זה בגורל החסידות. הלא מפורש הוא בדברי חז"ל, שהביאם רבנו בסוף פרק זה, והם בחיוב התפילה על הדרך, שאמר: על הכתובים הגדולים: "שהיה להם לבקש רחמים על דורם". כי גורל האדם הוא החסידות, כמאמר משה רבנו איש האלהים: בברכתו האחרונה! "תמנה ואורוך לאיש חסידך" ובחר 'נשא ד' קמה: "דכחנא איקרי חסיד". לעומת זה גורל התפילה, בתור בקשת רחמים, הרי היא ההתאמצות וההתמסרות הנפשית על המבוקש; עד שלפי ערך מעלתו התורנית, של תלמיד חכם, היא מגיעה למדרגת שיצריך שחילה עצמה עליו, ובסגוריון מד: ריש לקיש אמר כל המאמץ עצמו בתפילה מקלמה אין לו צרכו למעלה, ורי יחנן אמר לעולם לבקש אדם רחמים שיהיה הכל מאמצו את כלו ואל יהו לו צרכו למעלה, ופירש"י שיטיהו מלאכה השרה לבקש רחמים ושלם יהו לו מסטיגים למעלה. לכן מקור זה, שהביא רבנו מדתהויל בענין התפילה הגדולה, נמשך הוא למח' שתגיד מקודם בזה את ההיגיון "למך שניגוריא על הדרך כולו"; "ואלה הם הורעים האפתים של ישראל, שהקב"ה הפך בהם חרבה, שמוכרים עצמם לתפילה של חסידים ומשתדלים על שלומם ושפלותם בכל הברכה. בתגורת מצות החסידות הזאת, בענין זה של התפילה בתור בקשת רחמים, שהיא בהתמסרות הנפשית לבקש מעלה על המבוקש, הגדול והנשגב, התחיל רבנו בדבריו הגיל כיצד צריכים לנהוג, ושיים בהם ב"עשיה גם בתפילה בסופה", ו"עשיית-בפועל" זו של התמסרות נפש זו בעבודת ה' בכל לבבנו, על המבוקש הגדול והנשגב, בבקשת הרחמים על הדרך, הלא היא באה מתוך קשר-הקודש ומגש-הטהרה של השיירות הנפשיות אל בורא המבוקש הוא, וכתב בהתחממותו כלפי מעלה מעוררת ומגלת היא לו את האפשרות והתשובה והזכות, וכדברי רבנו ז"ל מקודם לזה "שכל מה שהאדם מגדיל אהבה לישראל גם הקב"ה מגדיל עליו".

מחבר: אהרן רבינו, תשס"ח - עמ' 86

7

הקדמה יושב כלל הוצאת ש"ס חתה על הדינים וכו' כי כוונתו של ישראל, על פי דברי ר' שיש יסחה של תפילה לרוב הודו, שחברתו גלויה אליהו כתיב דרג, אפילו אם היה רק בדרך דמיון, או נכונה או השתכל המנוסה, וק"ל אם עלה כבוד עליו למדנות יתור במחלת שבכל מצויי ש"ס יעשה גם הוא כמעשהו של אליהו, ויפסק בנתיבותיו של ישראל, וכבר בחברת שבלית ובהשגח בחירו וברורה את קרובה ישראל, וקדוה פועלת ויזכק עצמו בכללות עם קדוה, עם זי, ומגלה נחלתו אליהן ק"ל ותכליתו להפיק אור קדוה של כל יתור ויתור שבוה, שבו הריקנים שישראל כל השלם משותף עליהם, ויש להודיע בירוח קרובה מלודתה ונשמה האלוהית ולקדוה של כל נפש ישראל, ולהיות מלא שוקקת והמירו עליהם ולקדוה וספוח ק"ל ישראל בכלל, ולהלכותו של כל יתור ישראל בכל מפי יתור, כחומרית וכוונתו, ובכל טע.

אהרן רבינו

8

אלא שבימים-הכיפורים, החושף את האורגניות של כל ישראל, מושך הקדושה-ברוך-הוא בניצית ראשו של כל יתור ויתור מבין יעצמו של זה, וכל אהר נובע לצמוד ברמה של חסיד, כדברי הרמב"ם (במכתב י"ג, א, ד"ה יא ואמר) ש"אין אדם מטיב עצמו שאינו חסיד", לאחרי שישפיל גלימתו של הכהן הגדול בהיותו נצל לכהנים - "ממלכת כהנים וגי קודש" (שמות י"ח, ו) והחלש יאמר בבור אהי' ויאמ' י"א, להחזיר ולתתפלל על הדרך ולבקש רחמים על ישראל, התפילות והפיתוס שחלקו חז"ל והראשונים לומר ביום-הכיפורים, אינם מנוסחים כסליחות אישיות, אלא כהפילות של חסיד על עונות הדרך ועל מצב האומה, כל הודוים והתפילות נאמרים בלשון הרבים; וכל ישראל מתפללים כהפילות נעלה על הרגעים שאין הקדוש-ברוך-הוא הפך באובדנה, הורה ודחפת אותנו להיות אוראים על עבירותיהם של אחים מבין הצרכות, "חלקם בבית האלה להיות ערבים זה לזה", בין אם אנו רוצים ובין אם איננו רוצים, כיום-הכיפורים כל יתור נכנס עם הכהן הגדול לקודש-הקדושים ואומר "אנא ד' השאו עון, פשעו, כני ישראל", כך מלמד הרמב"ם בפנינתו אל הלקח או הפללות השנה העוסקת בתשובה האדם הפרטי; את הלקח בו העוסקת בהודו של הכהן הגדול על השעיר המשתלח - וכיום-הכיפורים מושגת על כל יתור אחריות בעין הכהן הגדול.

וזהו האחריות בדרגת המושגת על כל יתור ויתור לעמוד לזכות את כל ישראל, מדרגת ועד צפון ממורת ומעורב, את כל חלקי התכונה השונים, גם היותו וירודים ומתחלקים; היותו תצופים ומשונים; והחלש יאמר ויבור אנו, ומכה יעצמו של יום-הכיפורים: היום בו התקבלו לוחות שניים והתבררה האמירה האלוהית למשה ללחוא כדברי (במכתב י"ג, א) המברית התורה - יקח אחריות לגלות את הסליחה האלוהית, לכן צריך האדם להשתדל להבין את גזירת התורה העוסקת במגולת ישראל, ולפתוח את עיניו לקבלת נפון את גדולי העלייה האלוהית כמאורע עולם, להתמלא ברוח דעת, עמוקות תפיסה וגדולה אמונה ביום-הכיפורים בנאולה ישראל בדרגת הפרשות, אלא לישעור קדימה אל הדין האלוהי, וזאת אשר איננו פה עצמו רעת רעות אל תחשוב בלבבכם". גם תלמידים-חכמים שבישראל צריכים לדעת שהם עומדים לפני יום הדין והחזור בתשובה: "אין מקיפין בחילול השם", ויחיש את דעת רעוה אל תחשוב בלבבכם".

מחבר: אהרן רבינו, תשס"ח - עמ' 86

9

על היחיד מוטל להתאמץ לזכות את ישראל, לרלות את הדרך מתוככי המכשלות וההתקשות ביחס לעצם העבודה של הכרת הפלא האלהי של שיבת ישראל לארץ, לפני כל עבירה ועוון אחרים. ובפתחוהו כח אפילו כחודו של מחט (כיר השמים רבה פירשה ה) מתוך עומק חכרה והכנה; מהי סגולה ישראל שאותה חובב הוא לללות, וכפי התעצמותו בהבנת לור החתחה של הדרות האחרונים - מסייע להופעת הכפרה האלוהית ביום-הכיפורים, ובעזרה על ישראל רוח מבורך להחביר להם: את קודשם עבשדי, ואת הפליאת האלהית של האחרון שניתנו לעיון שהם חזקים להם. ומתוך כך ישלחו דומים רוחניים ונפשיים על החברת בישראל - בין אם זכר ועשר תשובה ובין אם לא זכר ולא עשו תשובה - ויתחלל תהליך של תשובה, להביא את הדרך להכרת נשמתו, הכרת הסגולה האלוהית שבו. מתוך כך יתאחדו כל ישראל ויתחברו לאגודה אחת בברכות אחת. באהבה פנימית ותיקון שנאת החינם, והאומה תביא את עצמה להיות כלי מקבל ברכה ותפשח אל הכוכה האלוהית המשפיעה לה העצומות עון עד כלי רי, ומתוך כך יבנה כחוננה הפנימי ותחמלא בתעצמותו להכיר את סדר החייתה, תעמוד כנגד כל הגויים ותאמר: עם ד' אנו ומארכו יצאנו ואלהי אנו שבים. (לחיותה ישראל היא, יצמנה ושע, עמ' סד, ע"ס ותיקאל לו. ס.)

מחבר: אהרן רבינו, תשס"ח - עמ' 86

10

מיום הוכרו, בלשון יתור, עברנו דרך עשרת ימי תשובה, והגענו ליום-הכיפורים, בלשון רבים. קול השופר, הקול הכללי ה"הודו וזקק מאד", כולל את כולנו, שעמדתו בהר סיני, וממקור השפע הזה אנו נגששים ביום-הכיפורים הרבים, במיליוני הכיפורים שבין אדם לחבורו. "אין יום הכיפורים מכפר עד שירצה את חברו". עם ריבונות-של-עולם "אפשר לצאת נקי". אבל כולם צריכים לדעת שיש לתקן עבודתו שבין אדם לחבורו, "את אשר ישנו פה עצמו עמד היום לפני ד' אלוינו, ואת אשר איננו פה עצמו רעת רעות אל תחשוב בלבבכם". גם תלמידים-חכמים שבישראל צריכים לדעת שהם עומדים לפני יום הדין והחזור בתשובה: "אין מקיפין בחילול השם", ויחיש את דעת רעוה אל תחשוב בלבבכם".

מחבר: אהרן רבינו, תשס"ח - עמ' 86